

[Domov](#) > ... > [Vaše Pravice](#) > [Žrtve Kaznivih Dejanj](#) > [Odškodnina](#) > [Če Bo Moj Zahtevek Obravnavan V Tej Državi](#) > Finland

Če bo moj zahtevek obravnavan v tej državi

Vsebino zagotavlja
Finska

Finska

Za katere vrste kaznivih dejanj lahko prejmem odškodnino?

Če ste sami (ali vaš bližnji sorodnik) na Finskem žrtev kaznivega dejanja, lahko za škodo, ki je nastala zaradi kaznivega dejanja, prejmete odškodnino iz državnih sredstev. Pravica do odškodnine ni omejena z naravo kaznivega dejanja.

Če je bila škoda zaradi kaznivega dejanja povzročena z uporabo motornega vozila v prometu, se odškodnina na podlagi zakona o zavarovanju odgovornosti motornih vozil (*liikennevakuutuslaki*) primarno izplača iz zavarovalne police vozila, ki je povzročilo škodo.

Za katere vrste poškodb lahko prejmem odškodnino?

Odškodnina se lahko izplača za osebno poškodbo in trpljenje, povzročeno s kaznivim dejanjem.

„Osebna poškodba“ pomeni motnjo v zdravstvenem stanju posameznika, ki jo je mogoče potrditi z medicinskimi sredstvi. Takšna motnja je lahko fizična ali psihološka.

„Trpljenje“ pa pomeni občutek duševne bolečine zaradi zadevnega dogodka in ne zahteva medicinsko dokazane motnje v zdravstvenem stanju posameznika.

Ali lahko prejmem odškodnino, če sem sorodnik ali vzdrževani družinski član žrtve, ki je zaradi kaznivega dejanja umrla? Kateri sorodniki ali vzdrževani družinski člani lahko prejmejo odškodnino?

Če je vaš bližnji sorodnik zaradi kaznivega dejanja umrl, ste do odškodnine lahko upravičeni. „Bližnji sorodnik“ pomeni starša, otroka ali zakonca pokojnika oziroma drugo osebo, ki je bila pokojniku posebno blizu.

Če ste prevzeli odgovornost za pokop osebe, ki je zaradi kaznivega dejanja umrla, ste upravičeni do odškodnine za razumne stroške, nastale s pokopom.

Ali lahko prejmem odškodnino, če sem sorodnik ali vzdrževani družinski član žrtve, ki je preživela? Kateri sorodniki ali vzdrževani družinski člani lahko prejmejo odškodnino v tem primeru?

Če je žrtev kaznivega dejanja oseba, ki vam je posebno blizu, ste lahko upravičeni do odškodnine za razumne, osnovne stroške in izgubo zaslužka zaradi oskrbe navedene osebe. „Bližnji sorodnik“ pomeni starša, otroka ali zakonca osebe, ki je utrpela osebno poškodbo, ali drugo osebo, ki je taki osebi blizu.

Ali lahko prejmem odškodnino, če nisem državljan države EU?

Če ste bili žrtev kaznivega dejanja na Finskem, imate na splošno pravico do odškodnine ne glede na vaše državljanstvo ali kraj bivanja. Odškodnina pa se lahko zavrne, če v času, ko je bilo kaznivo dejanje storjeno ali je bila vložena zahteva za odškodnino, niste bivali v državi EU in če škoda ni pomembno povezana s Finsko.

Ali lahko uveljavljam odškodnino od te države, če tukaj živim ali sem državljan te države (to je moja država prebivališča ali državljanstva), tudi če je bilo kaznivo dejanje storjeno v drugi državi EU? Ali lahko to storim namesto uveljavljanja odškodnine v državi, v kateri je bilo kaznivo dejanje storjeno? Če da, pod katerimi pogoji?

Če imate na Finskem prebivališče, lahko v nekaterih primerih prejmete odškodnino tudi za osebno poškodbo in trpljenje, povzročeno s kaznivim dejanjem, ki je bilo storjeno v tujini.

Odškodnina se lahko izplača, če ste v tujini bivali zaradi dela, študija ali iz drugega podobnega razloga. Na podlagi proste presoje se lahko odškodnina prizna tudi v drugih primerih nastanka škode v tujini. V takih primerih se upoštevajo dejavniki, kot so vrsta povezave med kaznivim dejanjem in Finsko, tesnost razmerja med storilcem in žrtvijo kaznivega dejanja, narava škode in vaše možnosti pridobitve odškodnine iz drugega vira.

Ali moram kaznivo dejanje najprej prijaviti policiji, da bi lahko uveljavljal odškodnino?

Kaznivo dejanje morate prijaviti policiji. Če kaznivo dejanje ni bilo prijavljeno ali če policija ni bila drugače obveščena o kaznivem dejanju, se lahko odškodnina izplača le iz posebnih razlogov.

Ali moram pred vložitvijo zahteve za odškodnino počakati na izid policijske preiskave oziroma kazenskega postopka?

Zahtevo za odškodnino lahko vložite pred zaključkom predhodne preiskave ali sodnega postopka, vendar pa se lahko o njej odloči šele po koncu predhodne preiskave. Če je bila vložena obtožnica, se lahko o zadevi na splošno odloči šele, ko sodišče odloči o kazenski zadevi in zahtevkih za odškodnino.

Ali moram odškodnino najprej zahtevati od storilca kaznivega dejanja, če je bil ta identificiran?

Če kazensko zadevo obravnava sodišče, bi si morali prizadevati, da se vam pravica do odškodnine prizna v sodbi. To pomeni, da bi morali zahtevo za odškodnino zoper storilca vložiti v sodnem postopku. Odškodnina za škodo, povzročeno s kaznivim dejanjem, se običajno ne izplača, če te obveznosti ne izpolnite.

Ali sem še vedno upravičen do odškodnine, če storilec kaznivega dejanja ni bil identificiran oziroma obsojen? Če da, s katerimi dokazi moram podpreti svojo zahtevo?

Odškodnino lahko zahtevate tudi, če storilec ni bil identificiran. Zahtevi za odškodnino morate priložiti kopijo policijskega zapisnika predhodne preiskave ali druge zanesljive dokaze o dogodkih.

Ali je določen rok, v katerem moram uveljavljati odškodnino?

Zahtevo za odškodnino morate vložiti v treh letih od datuma izdaje sodbe s pravnim učinkom o zadevi, povezani z odškodnino. Če zadeva ni bila obravnavana na sodišču, je treba odškodnino uveljavljati v desetih letih od datuma, ko je bilo storjeno kaznivo dejanje. Ta roka je mogoče spremeniti le v posebnih okoliščinah.

Katere izgube in stroške zajema odškodnina?

Ali se odškodnina prizna na primer za:

(a) za žrtev kaznivega dejanja:

– materialno (neduševno) škodo:

- stroški zdravljenja poškodbe (ambulantno in bolnišnično zdravljenje, okrevanje) –stroški zdravljenja so kriti;
- dodatne potrebe ali stroški, ki izhajajo iz poškodbe (tj. pomoč in nega, začasno in trajno zdravljenje, daljša fizioterapija, prilagoditev stanovanja, posebni pripomočki itd.) –drugi bistveni stroški so kriti;
- trajna poškodba (npr. invalidnost in druge trajne omejitve)
 - izguba zaslužka v času zdravljenja in po njem (tudi izgubljeni dohodek in izguba sposobnosti ustvarjanja zaslužka ali zmanjšano preživljanje itd.) – izguba zaslužka je krita v višini največ 150 EUR na dan;
 - izguba priložnosti – v posebnih primerih se lahko pri določanju odškodnine upoštevajo tudi morebitne prihodnje spremembe zaslužka vložnika (če je na primer oseba poškodovana, ko je še mlada);
 - stroški sodnih postopkov v zvezi z dogodkom, ki je povzročil škodo (kot so stroški pravnih storitev, sodni stroški) – za pravne stroške je mogoče izplačati razumno odškodnino, če je odškodninsko zadevo obravnavalo sodišče in ste utrpeli drugo škodo, za katero je potrebna odškodnina;
 - odškodnina za ukradeno ali poškodovano osebno lastnino – kriti so običajni osebni predmeti (na primer očala, ročna ura in mobilni telefon), ki se poškodujejo, ko je povzročena osebna poškodba;
 - v drugih primerih se odškodnina za škodo na predmetih in drugem premoženju izplača samo pod posebnimi pogoji;

– duševno (moralno) škodo:

- bolečine in trpljenje žrtve – krito;
 - začasne psihološke težave;
 - duševno trpljenje, če je bila povzročena škoda:
 - v primeru spolnega kaznivega dejanja;
 - v primeru drugih kaznivih dejanj zoper svobodo;
 - v primeru kaznivega dejanja, s katerim je bila kršena osebna integriteta žrtve na posebno hud način;

(b) za upravičence ali sorodnike žrtve:

– materialno (neduševno) škodo:

- pogrebni stroški – kriti so pogrebni stroški, kot so stroški krste, parcele na pokopališču in nagrobnika ter organizacije pogrebne slovesnosti. Kot oseba, ki je bila pokojniku posebno blizu, lahko prejmete odškodnino tudi za stroške zaradi udeležbe pri pogrebu (potni stroški do kraja pogreba, cvetlični aranžma in žalna oblačila);
- stroški zdravljenja (npr. terapija za družinskega člana, ambulantno in bolnišnično zdravljenje, rehabilitacija) – če ste zaradi smrti bližnjega sorodnika utrpeli osebno poškodbo, se vam lahko izplača odškodnina za stroške zdravljenja, ki so vam nastali zaradi navedene poškodbe, ter druge bistvene stroške in izgubo zaslužka. Odškodnina je (v letu 2018) omejena na največ 6 000 EUR;
- izguba preživljanja ali priložnosti – če ste vzdrževani družinski član pokojnika, se vam lahko izplača odškodnina za izgubo preživljanja;

– duševno škodo:

- bolečine in trpljenje sorodnikov ali upravičencev/odškodnina za preživele družinske člane v primeru smrti žrtve – bližnjim sorodnikom žrtve kaznivega dejanja se zaradi začasnih težav ali duševnih bolečin ne izplača odškodnina.

Ali se odškodnina izplača z enkratnim plačilom ali v mesečnih obrokih?

Odškodnina se običajno izplača z enkratnim plačilom, razen pri odškodnini, ki se trajno izplačuje zaradi izgube zaslužka ali preživljanja. Navedeni vrsti odškodnine se najpogosteje izplačujeta v obliki mesečnih obrokov.

Kako lahko moje ravnanje v zvezi s kaznivim dejanjem, moja kazenska evidenca ali nesodelovanje v odškodninskem postopku vplivajo na možnost prejetja odškodnine in/ali njen znesek?

Znesek priznane odškodnine se lahko zniža, če ste s svojim ravnanjem prispevali k povzročitvi poškodbe. Odškodnina se na primer lahko zniža, če ste sprožili pretep, v katerem ste utrpeli poškodbo. Morebitna kazenska evidenca pa ne vpliva na možnost pridobitve odškodnine ali njen znesek.

Za prejem odškodnine morate poslati listine, ki jih zahteva državna zakladnica (*Valtiokonttori*), da se lahko obravnava vaša zadeva v zvezi s poškodbo zaradi kaznivega dejanja. Vaša zahteva za odškodnino se lahko zavrže, če ne predložite potrebnih dokazil.

Kako lahko moje finančno stanje vpliva na možnost prejetja odškodnine in/ali njen znesek?

Na splošno vaše finančno stanje ne vpliva na priznanje odškodnine ali njen znesek.

Ob izdaji odločbe o odškodnini se vaše finančno stanje upošteva le, če ste zaprosili za odškodnino zaradi znatne škode na predmetih ali vašem finančnem položaju, ker niste mogli preprečiti nastanka škode.

Ali obstajajo druga merila, ki lahko vplivajo na možnost prejetja odškodnine in/ali njen znesek?

Če zadevo v zvezi z odškodnino obravnava sodišče, se odškodnina običajno izplača v skladu s sodbo sodišča. Če državna zakladnica ne upošteva sodbe sodišča v odškodninski zadevi, v odločbi navede razloge za to.

Storilec vam mora plačati odškodnino, ki jo odredi sodišče. Pravica do odškodnine pa se s storilca prenese na državo v obsegu, v katerem vam je državna zakladnica priznala odškodnino.

Kako se odškodnina izračuna?

Stroški zdravljenja in drugi stroški se povrnejo, če so bistveni in vzročno povezani s škodo ali poškodbo, ki je nastala.

Pri določanju zneska odškodnine zaradi manjših bolečin in drugih začasnih težav se upoštevajo narava in resnost škode ali poškodb, ki ste jih utrpeli, ter prevladujoča praksa na področju odškodnin. Znesek odškodnine, ki se izplača, ne sme preseči zgornje zakonske meje.

„Trpljenje“ pomeni občutek osebnih bolečin, ki ste jih utrpeli zaradi kaznivega dejanja. Odškodnina, ki se izplača, se določi na podlagi narave zadevnega dejanja. Znesek odškodnine je odvisen tudi od zakonskih omejitev zneska odškodnine.

Najprej se oceni zaslužek, ki bi ga prejeli, če kaznivo dejanje ne bi bilo storjeno, da se opredeli morebitna izguba zaslužka. Od navedenega zneska se odštejejo vsi prihodki in ugodnosti, ki ste jih ali bi jih lahko prejeli kljub nastali škodi ali poškodbi. Znesek odškodnine, ki se izplača, ne sme preseči zgornjega dnevnega zneska, določenega z zakonom.

Od skupnega zneska priznane odškodnine zaradi težav in trpljenja se odšteje osnovni odbitek. Osnovni odbitek za kaznivo dejanje, storjeno v letu 2018, je 220 EUR.

Na dodeljeno odškodnino se ne plačajo obresti.

Ali obstaja najnižji/najvišji znesek, ki se lahko dodeli?

Najnižji znesek, ki se lahko dodeli, ne obstaja.

Skupni znesek odškodnine, ki se vam lahko izplača za osebno poškodbo in trpljenje zaradi kaznivega dejanja, je največ 61 500 EUR. Poleg tega velja, da:

- odškodnina za manjše bolečine in drugečasne težave ne sme presegati 12 000 EUR;
- je najvišja odškodnina za trpljenje 3 600 EUR; kljub temu pa velja, da je najvišja odškodnina, ki se lahko izplača zaradi trpljenja žrtvam spolnih kaznivih dejanj, 9 500 EUR oziroma 16 200 EUR, če je bila žrtev v času, ko je bilo kaznivo dejanje storjeno, mlajša od 18 let;
- odškodnina, ki se izplača bližnjemu sorodniku pokojnika, običajno ne presega 6 000 EUR;
- odškodnina za izgubo zaslužka ne more presegati 150 EUR na dan.

Zgornja meja odškodnine za vsako poškodbo ali škodo se ne uporablja v primeru odškodnine za izgubljeni zaslužek ali preživljanje, če se ta izplačuje trajno.

Najvišji znesek odškodnine za škodo na premoženju in finančno škodo je 31 000 EUR.

Najvišji zneski odškodnine, ki se lahko izplačajo žrtvam kaznivih dejanj, in znesek osnovnega odbitka se preverijo vsaka tri leta. Naslednjič se bodo preverjali v začetku leta 2021.

Ali moram v obrazcu zahteve navesti znesek? Če da, ali dobim navodila za izračun zneska ali o drugih vidikih?

Znesek priznane odškodnine ne more presegati zneska, ki ga navedete v zahtevi. Po potrebi lahko zahtevate razumno odškodnino. Sklicujete se lahko tudi na zneske, potrjene v sodnih odločbah, ki so podlaga za vaš odškodninski zahtevek.

Naša skupina za pomoč strankam in oseba, ki obravnava vašo zahtevo za odškodnino, vam po potrebi lahko svetujeta glede vaše zadeve v zvezi s poškodbo zaradi kaznivega dejanja.

Ali se odškodnina, ki jo za izgube prejmem iz drugih virov (na primer od delodajalca ali iz sheme zasebnega zavarovanja), odšteje od odškodnine, ki jo izplača organ/telo?

Odškodnina, ki se izplača iz javnih sredstev, je sekundarna. To pomeni, da morate za odškodnino najprej zaprositi drugje, na primer na podlagi svoje police zdravstvenega zavarovanja in od zavarovalnice. Taka odškodnina se odšteje od odškodnine, ki se vam prizna.

Ali lahko dobim predujem odškodnine? Če da, pod katerimi pogoji?

Po potrebi lahko vložite pisno vlogo za izplačilo predujma odškodnine. Predujem se lahko izplača, če obravnava vaše odškodninske zadeve zamuja iz razlogov, na katere nimate vpliva, upravičeni pa ste do znatnega zneska odškodnine.

Ali lahko po sprejetju odločitve v glavni stvari dobim dopolnilno ali dodatno odškodnino (na primer zaradi spremembe okoliščin ali poslabšanja zdravstvenega stanja)?

Državna zakladnica znova prouči vašo zadevo, če se pojavijo novi dokazi. Na podlagi novih dokazov se vam lahko prizna odškodnina, ki vam prej ni bila priznana, ali višji znesek odškodnine.

Katera dokazila moram priložiti svoji zahtevi?

Na primer:

- veljavno pooblastilo, če vas ne zastopa pravni svetovalec ali odvetnik; zahteva se tudi osebno pooblastilo, če želite, da se odškodnina, namenjena vam kot vložniku, izplača komu drugemu;
- dokazila o stroških pokopa, katerih povračilo se zahteva, ter listino o popisu zapuščine in pooblastila, kadar je potrebno;
- kopijo sodne odločbe ali kopijo policijskega zapisnika predhodne preiskave, če sodba ni bila izdana;
- izjavo zdravnika ali zdravniško poročilo;
- dokazila o vseh stroških, katerih povračilo se zahteva, če zadeve ni obravnavalo sodišče;
- če zahtevate odškodnino zaradi izgubljenega zaslužka, morate priložiti potrdilo zdravnika o vaši nezmožnosti za delo, kopijo odločbe o bolniškem nadomestilu in dokazila o plači, ki vam jo izplačuje delodajalec, ter znesek izgubljenega zaslužka;
- vse morebitne odločbe in dokazila o odškodnini, prejeti na podlagi police zdravstvenega zavarovanja, od zavarovalnice ali iz drugega vira;
- če zahtevate povračilo pravnih stroškov, morate priložiti izračun odvetnikove nagrade in morebitno odločbo o odškodnini, ki jo je izdala zavarovalnica;
- če zahtevate povračilo stroškov vložitve vloge, morate priložiti račun odvetnika in dokazila o priznani pravni pomoči ali dodeljenem pravnem svetovalcu;
- če zahtevate odškodnino zaradi finančne škode in škode na premoženju, ki naj se prizna po prosti presoji, morate priložiti dokazila o bolezni, poškodbi ali drugi nezmožnosti ter finančnih posledicah, ki ste jih utrpeli zaradi škode.

Ali je treba ob vložitvi zahteve in za njeno obravnavo plačati upravne ali druge pristojbine?

Za obravnavo vaše odškodninske zadeve vam ni treba plačati pristojbine.

Kateri organ odloča o zahtevah za odškodnino (v nacionalnih primerih)?

Vašo zahtevo za odškodnino obravnava državna zakladnica.

Kam moram poslati zahtevo (v nacionalnih primerih)?

Zahtevo lahko pošljete elektronsko na naslov rikosvahingot@valtiokonttori.fi ali pa natisnete obrazec in ga pošljete na naslov:

Valtiokonttori

PL 50

00054 Valtiokonttori, Finska

Ali moram biti navzoč v postopku in/ali pri odločanju o zahtevi?

Zadevo obravnava državna zakladnica pisno. Vaša osebna navzočnost se ne zahteva v nobeni fazi postopka.

Kako dolgo (približno) traja, da od organa prejmem odločbo o odškodnini?

Zadeva se v povprečju obravnava približno sedem mesecev. Najnovejše ocene časa obravnave zadeve so na voljo na spletišču državne zakladnice.

Kako lahko izpodbijam odločbo organa, če z njo nisem zadovoljen?

Zoper odločbo o odškodnini, ki ste jo prejeli, lahko v 30 dneh od datuma, ko ste izvedeli za odločbo, vložite pisno

pritožbo na sodišče za zavarovalne zadeve (*Vakuutusoikeus*). Odločbi državne zakladnice o odškodnini se priložijo smernice o vložitvi pritožbe.

Kje lahko dobim potrebne obrazce in druge informacije o tem, kako uveljavljati odškodnino?

Obrazci za uveljavljanje odškodnine in nadaljnje informacije o tem so na voljo na spletišču državne zakladnice na naslovu <http://www.valtiokonttori.fi/>. Naša skupina za pomoč strankam pa je dosegljiva po telefonu: +358 295502736 ali e-pošti: rikosvahingot@valtiokonttori.fi.

Ali obstaja posebna telefonska linija ali spletišče v ta namen?

Nadaljnje informacije o uveljavljanju odškodnine zaradi škode zaradi kaznivega dejanja so na voljo na spletnem naslovu <http://www.valtiokonttori.fi/>. Državno zakladnico lahko po potrebi tudi pokličete. Telefonska pomoč je na voljo na številki +358 295502736.

Ali lahko dobim pravno pomoč (pomoč odvetnika) za pripravo zahteve?

Pri uveljavljanju odškodnine vam lahko pomaga odvetnik, če tako želite. Vendar pa ste upravičeni do povračila stroškov zaradi uveljavljanja odškodnine le, če:

- vam je bila priznana pravna pomoč ali dodeljen pravni svetovalec za obravnavo zadeve pred sodiščem ali
- v primeru, da zadeve ni obravnavalo sodišče, če izpolnujete finančne zahteve za pridobitev pravne pomoči.

Ali obstajajo organizacije za podporo žrtvam, ki mi lahko pomagajo pri uveljavljanju odškodnine?

Nasvete in podporo lahko na primer prejmete pri organizaciji za podporo žrtvam na Finskem (*Rikosuhripäivystys*) (RIKU). Kontaktni podatki navedene organizacije so na voljo na spletišču: <https://www.riku.fi>.

■ Zadnja posodobitev: 11/08/2025

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.